

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO
29 päivänä marraskuuta 1978 *

Asiassa 83/78,

jonka Magistrate's Court, County Armagh (Pohjois-Irlanti), on saattanut ETY:n perustamissopimuksen 177 artiklan nojalla yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi saadakseen tässä kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevassa asiassa

Pigs Marketing Board (Northern Ireland) (sikojen kaupan pitämistä valvova virasto Pohjois-Irlannissa)

vastaan

Raymond Redmond, siiankasvattaja,

ennakkoratkaisun useiden ETY:n perustamissopimuksen määräysten ja sianliha-alan yhteisestä markkinajärjestelystä annettujen asetusten säännösten tulkinnasta sikojen kuljetukseen ja kaupan pitämiseen Pohjois-Irlannissa sovellettavaan kansalliseen säännöstöön nähden,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN,

toimien kokoonpanossa: presidentti H. Kutscher, jaoston puheenjohtaja A. J. Mackenzie Stuart sekä tuomarit A. M. Donner, P. Pescatore, M. Sørensen, A. O'Keefe ja G. Bosco,

julkisasiamies: G. Reischl,
kirjaaja: A. Van Houtte,

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Magistrate's Court, County Armagh, on 19.9.1977 tekemällään päätöksellä, joka on lähetetty 10.3.1978 päivätyssä saatekirjeessä ja saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 16.3.1978, esittänyt yhteisöjen tuomioistuimelle perustamissopimuksen 177 artiklan nojalla useita ennakkoratkaisukysymyksiä sianlihalan yhteisestä markkinajärjestelystä 29 päivänä lokakuuta 1975 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2759/75 (EYVL N:o L 282, s. 1) tulkinnasta, useiden perustamissopimuksen määräysten, kuten määrällisten rajoitusten poistamista (30 artikla ja sitä seuraavat artikkelit), yhteistä maatalouspolitiikkaa (erityisesti 40 artikla), valtion monopoleja ja erityisoikeuksia tai yksinoikeuksia saavia yrityksiä (37 ja 90 artikla) ja kilpailusääntöjä (85 ja 86 artikla) koskevien määräysten tulkinnasta, sekä tiettyjen kilpailusääntöjen soveltamisesta maataloustuotteiden tuotantoon ja kauppaan 4 päivänä huhtikuuta 1962 annetun neuvoston asetuksen N:o 26 (EYVL 1962, s. 993) tulkinnasta.
- 2 Nämä kysymykset ovat tulleet esille rikosoikeudenkäynnissä, jossa vastaajana olevaa siiankasvattajaa syytetään Pohjois-Irlannissa voimassa olevien, nimellä *Pigs Marketing Scheme* tunnettuun paikalliseen lainsäädäntöön perustuvien, sikojen kaupan pitämistä koskevien säännösten rikkomisesta; *Pigs Marketing Scheme*ä hallinnoi saman lainsäädännön nojalla perustettu Pigs Marketing Board (jäljempänä Board), joka on osittain tuottajista ja osittain maatalousministeriön edustajista koostuva ja kyseisen ministeriön valvoma elin.
- 3 Ennakkoratkaisupyynnönä koskevaan päätökseen sisältyvistä tiedoista ilmenee, että kyseistä järjestelmää sovelletaan lihotussikoihin, joista käytetään nimitystä *bacon pigs* ja jotka asiaa koskevassa lainsäädännössä määritellään vähintään 77 kilogramman painoisiksi sioiksi.
- 4 Tuottajat voivat myydä kyseisiä sikoja ainoastaan Boardin välityksellä.
- 5 Boardilla on yksinoikeus *bacon pigs* -sikojen kaupan pitämiseen ja toimivalta vahvistaa tuottajille maksettavat hinnat ja kaikki muut myynnin ehdot.

- 6 Tätä tarkoitusta varten asiaa koskevassa lainsäädännössä kielletään tietyin poikkeuksin muita henkilöitä kuin Boardissa rekisteröityjä tuottajia myymästä tällaisia sikoja, ja rekisteröityjä tuottajia kielletään myymästä niitä muille kuin Boardille itselleen tai sen välityksellä.
- 7 Kyseisiä säännöksiä on täydennetty vuoden 1972 *Movement of Pigs Regulations*illa, jossa kielletään *bacon pigs* -sikojen kuljettaminen muualle kuin johonkin Boardin ostokeskuksista sen antamalla kuljetusluvalla.
- 8 Edellä kuvattujen säännösten noudattaminen varmistetaan soveltamalla rikkomustapauksissa sakko- ja vankeusrangaistuksia sekä lisäksi mahdollista tavarantakavarikointia.
- 9 Ennakkoratkaisupyyntöä koskevasta päätöksestä ilmenee, että pääasian vastaaja, joka oli 12.1.1977 kuljettanut 75 *bacon pigs* -sikaa ilman Boardin antamaa asiakirjaa, on, Boardin valitettua Magistrate's Courtiin, County Armagh, saanut syytteen vuoden 1972 *Movement of Pigs Regulations (Northern Ireland)*:n neljännen asetuksen 1 §:n sekä vuoden 1964 *Agricultural Marketing Act (Northern Ireland)*:n, sellaisena kuin se on myöhemmin muutettuna, 17 §:n 4 A momentin rikkomisesta.
- 10 Samanaikaisesti Board on vaatinut tavarantakavarikointia, mutta myöhemmin se on luopunut tästä vaatimuksesta vastaajan suostuttua puolestaan tunnustamaan syyllisyytensä.
- 11 Magistrate's Courtissa syytetty on puolustukseksi vedonnut *Pigs Marketing Scheme*ä koskevien säännösten ja *Movement of Pigs Regulations*in, joihin häntä vastaan on vedottu, yhteensopimattomuuden yhteisön oikeuden kanssa ja erityisesti sianliha-alan yhteisestä markkinajärjestelystä annettujen säännösten sekä kilpailua koskevien perustamissopimuksen määräysten kanssa.
- 12 Board on puolustanut *Pigs Marketing Schemen* yhteensopivuutta vedoten EY:n perustamissopimuksen 37 artiklaan, joka koskee kaupallisia valtion monopoleja, sekä liittymisasiakirjan 44 artiklaan, jonka mukaan määräaika, jossa kyseiset monopolit on mukautettava yhteismarkkinoiden vaatimuksiin, jatkuu 31.12.1977 asti.

- 13 Koska tällainen kiista on muodostunut ja koska valitus on tehty sellaisen rikoslainsäädännön perusteella, jonka soveltaminen voi johtaa syytetyn tuomitsemiseen sakko- tai vankeusrangaistukseen tai molempiin, Magistrate's Court on pitänyt tärkeänä saada tietää, olisiko tällaisiin rangaistuksiin tuomitseminen yhteensopivaa yhteisön oikeuden kanssa.
- 14 Tämän kysymyksen selvittämiseksi Magistrate's Court on päättänyt 19.9.1977 tekemällään päätöksellä saattaa asian ETY:n perustamissopimuksen 177 artiklan nojalla yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi saadakseen selvyuden siihen, olisiko syytetyn tuomitseminen Pohjois-Irlannissa sovelletavan lainsäädännön mukaisesti yhteensopivaa yhteisön oikeuden kanssa.
- 15 Päätöksensä varsinaisessa osassa Magistrate's Court esittää seuraavat kysymykset:

"Onko Pigs Marketing Board (Northern Ireland) 'yritys'? Onko se 'kansallinen markkinajärjestely'? Onko se 'kaupallinen valtion monopoli'? Onko se samanaikaisesti kaikkia näitä kolmea vai niistä kahden yhdistelmä?

- 1) Jos Pigs Marketing Board on 'yritys', onko se perustamissopimuksen 85 ja 86 artiklan tarkoitusta ja tavoitteita vastaava yritys? Jos näin on, Boardin toiminta on sen *Pigs Marketing Scheme*ä koskevat säännökset huomioon ottaen selvästi kyseisten artiklojen ja erityisesti 85 artiklan 1 kohdan a, b ja c alakohdan määräysten vastaista.
- 2) Jos Pigs Marketing Board on 'kansallinen markkinajärjestely', sovelletaanko siihen asetuksen N:o 26 2 artiklaa ja koskevatko siinä säädetyt poikkeukset näin ollen sitä? Tuomioistuimemme kanta on, että kyseistä asetusta sovelletaan ainoastaan sopimukseen perustuviin kansallisiin markkinajärjestelyihin, joilla ei ole sitovaa luonnetta. Board hallinnoi järjestelmänsä määräämällä velvoitteita ja rajoituksia, esimerkiksi, että 'tuottaja, jota ei ole rekisteröity eikä vapautettu rekisteröinnistä, ei saa myydä sikoja'. Vaikka asetuksen N:o 26 2 artiklan voitaisiin sen tarkoituksen ja tavoitteiden perusteella katsoa koskevan Boardia, näyttöä ei ole sellaisesta yhteisöjen komission päätöksestä, jonka mukaan Boardiin ei sovelletaisi Rooman sopimuksen 85 artiklaa, eikä tuomioistuimemme ole suorittamistaan tutkimuksista huolimatta tällaista päätöstä löytänyt.
- 3) Jos Pigs Marketing Board on 'kaupallinen valtion monopoli', kuuluuko se Rooman sopimuksen 37 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan ja voiko

se näin ollen saada suojaa liittymissopimuksen 44 artiklasta, jossa määrätään 31.12.1977 asti ulottuvasta siirtymäkaudesta?

- 4) Jos Pigs Marketing Board on 'kaupallinen valtion monopoli' Rooman sopimuksen 37 artiklassa tarkoitetussa merkityksessä ja jos määräaika, jossa mukautukset on toteutettava, päättyy vasta 31.12.1977, suojaako tämä Pigs Marketing Boardia kyseiseen ajankohtaan asti 85 ja 86 artiklan välittömältä oikeusvaikutukselta? Vai voidaanko väittää, että ilmaisun 'yritykset' voidaan sen 85 ja 86 artiklassa tarkoitetussa merkityksessä ymmärtää käsittävän myös kaupalliset monopolit? Boardin edustaja on väittänyt, että ilmaisua 'yritykset' ei ole määritelly, vaikka sitä käytetään ilmaisusta 'valtion monopolit' erillisenä.
- 5) Kuuluuko Boardin toiminta 85 artiklan 3 kohdan alaan ja jääkö sen toiminta näin ollen tämän artiklan 1 kohdan määräysten soveltamisalan ulkopuolelle? Tämä kysymys ei ole tullut esille. Jos Boardin toiminta jää 85 artiklan soveltamisalan ulkopuolelle artiklan 3 kohdan nojalla, 'siirtymäkautta' koskevaan väitteeseen ei ole tarpeen palata.
- 6) Entä Rooman sopimuksen 8 artikla, jossa määrätään seuraavasti:
 - '1. Yhteismarkkinat toteutetaan asteittain kahdentoista vuoden siirtymäkauden aikana 4.31 - -
 2. Kukin vaihe käsittää joukon toimia, joihin on ryhdyttävä ja jotka on toteutettava yhdessä.'

Koskeeko tämä määräys käsiteltävänä olevaa asiaa?"

- 16 Board on hakenut Northern Ireland Court of Appealissa, Belfast, muutosta kyseiseen Magistrate's Courtin päätökseen pyytäen ensiksi mainittua tuomioistuinta ratkaisemaan, oliko Magistrate's Courtilla laillinen oikeus saattaa asia Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi, sekä tutkimaan tältä osin, onko Magistrate's Courtissa vireillä olevassa asiassa kysymys perustamissopimuksen tulkinnasta; jos vastaus on myöntävä, kantaja on pyytänyt Northern Ireland Court of Appealia tutkimaan, onko tämän kysymyksen ratkaiseminen tarpeen, jotta Magistrate's Court voi tehdä asiassa päätöksensä, ja lopuksi, onko Magistrate's Court käyttänyt harkintavaltaansa asianmukaisella tavalla päättäessään saattaa asian yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi.
- 17 Palauttaen mieliin ne perusteet, joilla Magistrate's Court on päätenyt käyttä-

- 17 Palauttaen mieliin ne perusteet, joilla Magistrate's Court on päätyntä käyttämään 177 artiklan mukaista ennakkoratkaisumenettelyä, ja katsoen, että viimeksi mainitun tuomioistuimen harkintavaltaan kuuluu selvennyksen pyytäminen niihin oikeudellisiin kysymyksiin, joiden ratkaiseminen on edellytyksenä sen oman toimivallan käytölle, Court of Appeal, Belfast, hylkäsi 8.3.1978 tekemällään päätöksellä Boardin tekemän valituksen.
- 18 Tämän jälkeen 10.3.1978 Magistrate's Court toimitti 19.9.1977 tekemänsä päätöksen yhteisöjen tuomioistuimelle saatekirjeessä, jossa todetaan, että "kysymys on nyt siitä, voiko kansallinen tuomioistuin ratkaista asian soveltamalla tiettyjä Pohjois-Irlannissa voimassa olevia säännöksiä", ja että asiaan liittyvien tosiseikkojen ja 19.9.1977 tehdystä päätöksessä esitettyjen kysymysten pohjalta "esille ovat tulleet liitännäisinä myös seuraavat kysymykset":
- "1) Sovelletaanko Euroopan talousyhteisön perustamissopimuksen 30, 31, 32, 34, 37, 40, 41, 42, 43, 85, 86 ja 90 artiklaa sellaisenaan ja perustetaanko niissä näin ollen yksilöille oikeuksia, joita Yhdistyneen kuningaskunnan tuomioistuinten on suojattava?
 - 2) Sovelletaanko asetuksia N:o 121/67/ETY ja (ETY) N:o 2759/75 sekä kaikkia muita sianliha-alan yhteisestä markkinajärjestelystä ETY:n perustamissopimuksen mukaisesti annettuja asetuksia sellaisenaan ja perustetaanko niissä näin ollen yksilöille oikeuksia, joita Yhdistyneen kuningaskunnan tuomioistuinten on suojattava?
 - 3) Onko Pohjois-Irlannissa voimassa oleva *Pigs Marketing Scheme* (sikojen myyntijärjestelmä) yhteisön oikeuden sääntöjen vastainen jo pelkästään kyseisten artiklojen ja asetusten täsmällisen tulkinnan perusteella, vai jonkin muun käsiteltävänä olevassa tapauksessa sovellettavan yhteisön oikeuden säännöksen tai määräyksen perusteella?
 - 4) Voiko jäsenvaltio edellä esitettyjen artiklojen ja asetusten tai jonkin muun yhteisön oikeuden säännöksen tai määräyksen mukaisesti
 - a) säilyttää kansallisen markkinajärjestelyn, vaikka yhteinen markkinajärjestely on voimassa;
 - b) velvoittaa suvereniteettinsa piiriin kuuluvat tuottajat rekisteröitymään Pigs Marketing Board (Northern Ireland) -virastossa ennen kuin nämä voivat myydä sikoja;

- c) velvoittaa suvereniteettinsa piiriin kuuluvat tuottajat tekemään sopimuksia kyseisen Boardin kanssa ja myymään sikoja yksinomaan kyseiselle virastolle sen vahvistaessa sekä hinnat että määrät;
- d) sallia Boardin nimenomaisen tai välillisen interventiotoinenpiteen keinoin ostaa kaikki myyntijärjestelmässä tarkoitetut siat?
- 5) Onko edellä mainittujen velvoitteiden määrääminen samalla, kun tuotettujen sikojen määrä, myynti ja hinnat on asetettu täydelliseen sääntelyyn, yhteisön oikeuden rikkomista siltä osin, että kyseisiä velvoitteita voidaan pitää viennin määrällistä rajoitusta vaikutukseltaan vastaavina toimenpiteinä ottaen huomioon, että yksi käsiteltävänä olevassa tapauksessa tarkoitetun Pohjois-Irlannin lainsäädännön päätavoitteista ja pääasiallisista vaikutuksista on estää sikojen vienti Irlannin tasavaltaan?
- 6) Koskiko yhteinen markkinajärjestely Yhdistynyttä kuningaskuntaa maatalouden ja erityisesti sianlihan ja elävien sikojen osalta heti, kun se liittyi yhteisöön, ja jos koski, sovellettiinko sitä 1.2.1973 lukien?
- 7) Oliko Yhdistyneellä kuningaskunnalla oikeus saattaa vuoden 1972 *Movement of Pigs Regulations (Northern Ireland)* voimaan toukokuussa 1972?"
- 19 Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus on tuonut sekä kirjallisissa huomautuksissaan että suullisissa lausumissaan esille tiettyjä Magistrate's Courtin esittämiin kysymyksiin liittyviä näkökohtia.
- 20 Hallituksen mukaan valtaosa 19.9.1977 tehdyn päätöksen sisältämistä kysymyksistä ei ole tulkintakysymyksiä vaan yhteisön oikeuden soveltamista koskevia kysymyksiä, joita yhteisöjen tuomioistuin ei sellaisenaan voi ratkaista.
- 21 Toisaalta 10.3.1978 päivätyssä saatekirjeessä esitettyjä kysymyksiä, joita itse tuomioistuin on luonnehtinut "liitännäisinä" esille tulleiksi kysymyksiksi, ei voida katsoa saatetun yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi pätevällä tavalla.

- 22 Ottaen huomioon esitettyjen kysymysten suuren määrän ja asian monimutkaisuuden ja tärkeyden hallitus toteaa, että sen on vaikeata yksilöidä Magistrate's Courtissa vireillä olevassa asiassa esille tulleita oikeudellisia kysymyksiä.
- 23 Tämän vuoksi hallitus on pyytänyt yhteisöjen tuomioistuinta ilmoittamaan sille ennakolta, millä kysymyksillä se katsoo olevan asian kannalta merkitystä, jotta hallitus voisi valmistella suullista lausumaansa.
- 24 Tässä vaiheessa hallitus katsoo, että kansallisessa tuomioistuimessa esille tulleiden kysymysten ratkaisemiseksi on tarpeen tarkastella ainoastaan perustamissopimuksen 34 ja 37 artiklaa, jotka koskevat viennin määrällisiä rajoituksia ja julkisten monopoliin järjestelmää.
- 25 Perustamissopimuksen 177 artiklalla toteutettu, kansallisten tuomioistuinten ja yhteisöjen tuomioistuimen välinen oikeudellisen toimivallan jako huomioon ottaen kansallinen tuomioistuin, jolla yksin on välitön tieto asian tosiseikoista sekä osapuolten esittämistä perusteista ja jonka on vastattava annettavasta ratkaisusta, voi kaikki asiaan liittyvät olosuhteet tuntien paremmin arvioida, onko sen käsiteltävänä olevan asian yhteydessä esiin tulleilla oikeuskysymyksillä merkitystä asian kannalta ja onko ennakkoratkaisu tarpeen asian ratkaisemiseksi.
- 26 Jos yhteisöjen tuomioistuimelle esitetyt kysymykset on muotoiltu epätarkasti siten, että niihin vastaaminen ylittäisi sille 177 artiklassa määrätyn toimivallan rajat, yhteisöjen tuomioistuimella on kuitenkin valtuudet erottaa kansallisen tuomioistuimen sille toimittamasta aineistosta ja erityisesti ennakkoratkaisupyyntöä koskevan päätöksen perusteluista ne yhteisön oikeuden alaan kuuluvat oikeudelliset seikat, jotka oikeudenkäynnin kohde huomioon ottaen edellyttävät tulkintaa tai tarvittaessa pätevyuden arvioimista.
- 27 Tältä osin on aiheellista huomauttaa, että Magistrate's Court on 19.9.1977 tekemässään päätöksessä tuonut selkeästi esille sen epäröinnin, jota riidanalaisen järjestelmän aseman määrittelemisen yhteisön oikeuden säännöksiin ja määräyksiin nähden herättää, sekä osoittanut, että valinnat niiden eri säännösten ja määräysten välillä, joihin asianosaiset ovat vedonneet, on tehtävä tähän ensisijaiseen kysymykseen annettavan ratkaisun perusteella.

- 28 Lisäksi 10.3.1978 päivätyssä kirjeessä esitetyt kysymykset perustuvat selvästi Boardin tällä välin Court of Appealin, Belfast, käsiteltäväksi saattamaan kiistaan siitä, oliko Magistrate's Court käyttänyt harkintavaltaansa asianmukaisesti esille tulleiden oikeudellisten kysymysten osalta ja oliko tarpeen saattaa kysymykset yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäviksi.
- 29 Vertailu 19.9.1977 tehtyyn päätökseen osoittaa joka tapauksessa, että näiden lisäkysymysten tarkoituksena on ainoastaan aiemmin esitettyjen kysymysten selkeyttäminen ja täsmentäminen.
- 30 Näin ollen Magistrate's Courtissa vireillä olevassa rikosasiassa esille tulleiden tulkintakysymysten erittely on aiheellista tehdä tarkastelemalla molempia kysymyssarjoja rinnakkain.
- 31 Mitä tulee Yhdistyneen kuningaskunnan esille tuomaan vaikeuteen yksilöidä Magistrate's Courtin esittämien moninaisten kysymysten joukosta niitä, joita on pidettävä ratkaisevina, yhteisöjen tuomioistuin ei katso mahdolliseksi antaa yhdelle asian asianosaisista ennakoita tietoja ilman, että se samalla tulisi vahvistaneeksi oman kantansa ennen lopullista ratkaisuaan ja vaarantaneeksi lisäksi muiden asianosaisten puolustautumismahdollisuudet.

***Pigs Marketing Schemen* aseman määrittely perustamissopimuksen määräyksiin ja johdetun oikeuden säännöksiin nähden**

- 32 Aluksi Magistrate's Court haluaa tietää kaikki sellaiset yhteisön oikeuden tulkintaan liittyvät seikat, joiden perusteella se voi määrittellä *Pigs Marketing Schemen* aseman perustamissopimuksen määräyksiin ja johdetun oikeuden säännöksiin nähden ja näin yksilöidä ne säännökset ja määräykset, joiden perusteella se voi päättää järjestelmän yhteensopivuudesta yhteisön oikeuden kanssa.
- 33 Tältä osin esitetään kolme mahdollista olettamusta, joista ensimmäisen mukaan *Pigs Marketing Schemeä* ja sen hallintoelintä, Boardia, on pidettävä kaupallisena valtion monopolina perustamissopimuksen 37 artiklassa tarkoitettussa merkityksessä, jolloin Boardin toiminta jää ainakin 31.12.1977 asti liittymisasiakirjan 44 artiklan nojalla määrällisiä rajoituksia koskevien perustamissopimuksen määräysten soveltamisalan ulkopuolelle; toisen olettamuksen mukaan kysymyksessä on yritys, johon on näin ollen sovellettava kilpailua koskevia perustamissopimuksen määräyksiä, jollei 90 artiklan

mahdollisesti tuottamista erityisistä erioikeuksista muuta johdu; lopuksi kysymyksessä voi myös olla kansallinen markkinajärjestely, jolloin on esitettävä kysymys tällaisen järjestelyn yhteensopivuudesta kyseisen alan yhteisen markkinajärjestelyn kanssa.

- 34 Vastausta tähän määrittelyä koskevaan kysymykseen on haettava ETY:n perustamissopimuksen yleisestä rakenteesta ja maataloutta koskevien määräysten tehtävästä kyseisessä rakenteessa.
- 35 Tältä osin on ensiksi todettava, että se taloudellisen toiminnan ala, jota *Pigs Marketing Scheme* koskee, eli tiettyyn luokkaan kuuluvien sikojen tuotanto ja kaupan pitäminen, kuuluu yhteiseen markkinajärjestelyyn, josta Ison-Britannian liittymisajankohtana oli jo säädetty 13.6.1967 annetussa asetuksessa N:o 121/67/ETY (EYVL 1967, s. 2283) ja asian kannalta merkityksellisten tosiseikkojen tapahtuma-aikana myös 29.10.1975 annetussa asetuksessa (ETY) N:o 2759/75, joka on edelleen voimassa.
- 36 On kiistatonta, että kyseistä yhteistä markkinajärjestelyä oli sovellettava kaikkialla Yhdistyneen kuningaskunnan alueella liittymisasiakirjan yleisten määräysten ja kyseisen asiakirjan 60 artiklan 1 kohdan erityissäännön nojalla 1.2.1973 lukien.
- 37 ETY:n perustamissopimuksen 38 artiklan 2 kohdasta ilmenee, että yhteistä maatalouspolitiikkaa koskevat perustamissopimuksen määräykset ovat ensisijaisia muihin yhteismarkkinoiden toteuttamista koskeviin sääntöihin nähden, jos näiden määräysten ja sääntöjen välillä on eroavuutta.
- 38 Yhteisen markkinajärjestelyn perustamisesta annetut erityiset säännökset ovat näin ollen kyseisellä alalla ensisijaisia perustamissopimuksen 37 artiklassa määrättyyn kaupallisia valtion monopoleja suosivaan järjestelmään nähden.
- 39 Liittymisasiakirjan 44 artiklassa määrättyyn erityiseen määräaikaan ei näin ollen voida vedota perusteluna kansalliselle säännöstölle ja Boardin kaltaisen kansallisen elimen toiminnalle, jos nämä koskevat alaa, jolla jo on yhteinen markkinajärjestely.
- 40 Asian kannalta ei siis ole merkitystä sillä, ovatko *Pigs Marketing Scheme* ja Board luonteeltaan valtion monopoli 37 artiklassa tarkoitettussa merkityksessä, koska kyseistä määräystä ei ole missään tapauksessa ollut mahdollista soveltaa 1.2.1973 lukien, jolloin sianliha-alan yhteinen markkinajärjestely ulotettiin koskemaan Yhdistynyttä kuningaskuntaa.

- 41 Yhteisöjen tuomioistuimelle esittämissään huomautuksissa Board on todennut pitävänsä itseään sekä toimintansa luonteen että Pohjois-Irlannin lainsäädännössä sille myönnetyn toimivallan perusteella perustamissopimuksen 90 artiklassa tarkoitettuna yrityksenä, jolle on myönnetty ”erityisoikeuksia tai yksinoikeuksia”.
- 42 Board katsoo, että sen toiminta jää kyseisen määräyksen vaikutuksesta, jos sitä tarkastellaan yhdessä valtion monopoleja koskevan 37 artiklan kanssa, sianlihan yhteistä markkinajärjestelyä koskevien yleisten sääntöjen soveltamisalan ulkopuolelle.
- 43 Tältä osin on aiheellista huomauttaa sen lisäksi, mitä edellä on todettu 37 artiklan osalta, että 90 artiklan 1 kohdassa määrätään nimenomaan, että jäsenvaltiot eivät kyseisten yritysten osalta ”anna eivätkä pidä voimassa mitään toimenpidettä, joka on ristiriidassa tämän sopimuksen määräysten kanssa”.
- 44 Boardin määrittelemisellä 90 artiklassa tarkoitetuksi yritykseksi, jolle on myönnetty erityisoikeuksia tai yksinoikeuksia, ei näin ollen ole sellaista vaikutusta, että sen toiminta jäisi erityisesti niiden yhteisön oikeuden sääntösten ja määräysten soveltamisalan ulkopuolelle, jotka koskevat tavaroiden vapaata liikkuvuutta ja maatalouden yhteistä markkinajärjestelyä.
- 45 Lopuksi on esitetty kysymys, voitaisiinko Boardin katsoa toiminnassaan noudattavan erityistä järjestelmää, jolloin *Pigs Marketing Scheme* olisi kansallinen markkinajärjestely.
- 46 Magistrate’s Courtissa vireillä olevassa oikeudenkäynnissä tämän käsitteen käyttö näyttää perustuneen etenkin tiettyjen kilpailusääntöjen soveltamisesta maataloustuotteiden tuotantoon ja kauppaan annetun asetuksen N:o 26 2 artiklaan.
- 47 Kuten yhteisöjen tuomioistuin on asiassa 48/74, Charmasson, 10.12.1974 antamassaan tuomiossa (Kok. 1974, s. 1383) tähdentänyt, perustamissopimuksen järjestelmässä kansalliset markkinajärjestelyt sallitaan ainoastaan siirtymäkauden aikana ja ne on tarkoitettu korvattaviksi, kuten 43 artiklan 3 kohdassa määrätään, yhteisten markkinajärjestelyjen käyttöön ottamisella.

- 48 Lukuun ottamatta aloja, joiden osalta on tehty varauma liittymisasiakirjan 60 artiklan 2 kohdan nojalla, kyseisen korvaamisen vaikutus toteutui Yhdistyneen kuningaskunnan osalta saman asiakirjan nojalla 1.2.1973, kuten edellä on todettu.
- 49 Asetuksessa N:o 26 olevan kansallisia markkinajärjestelyjä koskevan maininnan osalta on syytä tähdentää, että kyseisen 4.4.1962 annetun asetuksen säännöksissä otetaan huomioon siirtymäkauden aikana vallitsevat olosuhteet ja että asetuksen johdanto-osan viidennessä perustelukappaleessa varaudutaan kaikkiin tavoin yhteisen maatalouspolitiikan tulevaan toteuttamiseen.
- 50 Näin ollen asian kannalta ei myöskään ole merkitystä sillä, voidaanko *Pigs Marketing Scheme (Northern Ireland)* määritellä kansalliseksi markkinajärjestelyksi.

***Pigs Marketing Schemen* asema sianliha-alan yhteiseen markkinajärjestelyyn nähden**

- 51 Edellä esitetystä ilmenee, että Magistrate's Courtissa vireillä olevan asian ratkaisemisen kannalta ratkaisevat kysymykset koskevat sitä, onko jäsenvaltion lainsäädännön perusteella toteutettu markkinajärjestelmä yhteensopiva tavaroiden vapaata liikkuvuutta ja sianliha-alan yhteistä markkinajärjestelyä koskevien säännösten ja määräysten kanssa, kun sitä hallinnoi elin, jolla käytettävissään olevien julkisten pakotteiden ansiosta on toimivalta valvoa kyseistä markkina-alaa toimenpitein, joihin sisältyy tuottajan kyseisessä elimessä rekisteröintiä koskevan vaatimuksen asettaminen edellytykseksi tavarantoiminnan myynnille, kaiken muun kuin kyseiselle elimelle tai sen välityksellä ja sen vahvistamiseksi ehdoin toteutettavan myynnin kieltäminen ja tavarantoiminnan muutoin kuin sen luvalla kuljettamisen kieltäminen.
- 52 Näihin kysymyksiin vastaamiseksi on aiheellista ensin selvittää yhtäältä Magistrate's Courtin mainitsemien asetusten, toisin sanoen asetusten N:o 121/67/ETY ja (ETY) N:o 2759/75, sekä toisaalta määrällisten rajoitusten poistamista koskevien perustamissopimuksen määräysten ja erityisesti sen 30 ja 34 artiklan välistä suhdetta.
- 53 Yhdistyneen kuningaskunnan liittymisasiakirjan sovelletun asetuksen N:o 121/67/ETY 19 artiklassa on nimenomaisia säännöksiä tullien ja määrällisten rajoitusten poistamisesta.

- 54 Se, että kyseisiä säännöksiä ei sisällytetty asetukseen (ETY) N:o 2759/75, jolla oli tarkoitus kodifoida sianliha-ala, perustui, kuten komissio on selvittänyt, siihen metodologiseen näkökohtaan, jonka mukaan konsolidoiduista maatalousasetuksista oli poistettava kaikki perustamissopimuksen määräysten kanssa päällekkäiset säännökset.
- 55 Edellä esitetystä seuraa, että nykyisin sovellettavan asetuksen (ETY) N:o 2759/75 järjestelmässä tullisteiden ja kaupan esteiden poistamista yhteisön sisäisestä kaupasta koskevia perustamissopimuksen määräyksiä ja erityisesti sen 30 ja 34 artiklaa, jotka koskevat määrällisten rajoitusten ja kaikkien vaikutukseltaan vastaavien toimenpiteiden poistamista, on pidettävä yhteisen markkinajärjestelyn erottamattomana osana.
- 56 Yhteisöjen tuomioistuin on todennut asiassa 111/76, Van den Hazel, 18.5.1977 antamassaan tuomiossa (Kok. 1977, s. 901), että kun tietyn alan yhteisestä markkinajärjestelystä on annettu ETY:n perustamissopimuksen 40 artiklan nojalla yhteisön säännöstö, jäsenvaltioiden on heti pidätyttävä kaikista siitä poikkeavista tai sitä haittaavista toimenpiteistä.
- 57 Kyseisen toteamuksen soveltamiseksi *Pigs Marketing Schemeen* on aiheellista ottaa huomioon, että sianliha-alan yhteinen markkinajärjestely perustuu muiden yhteisten markkinajärjestelyjen tavoin avoimien markkinoiden periaatteelle, jonka mukaan jokaisella tuottajalla on vapaa pääsy näille markkinoille ja niiden toimintaa säännellään yksinomaan kyseisessä markkinajärjestelyssä määrätyn keinoin.
- 58 Kyseisen markkinajärjestelyn periaatteiden kanssa yhteensopimattomia ovat näin ollen kaikki sellaiset kansalliset säännökset, määräykset tai menettelytavat, jotka voivat muuttaa tuonnin tai viennin virtauksia tai vaikuttaa markkinoilla tapahtuvaan hinnanmuodostukseen sen vuoksi, että niillä estetään tuottajia näiden sijoittautumisvaltiossa tai missä tahansa muussa jäsenvaltiossa harjoittamasta osto- ja myyntitoimintaansa vapaasti yhteisön säännöstössä vahvistetuin edellytyksin ja pääsemästä suoraan osallisiksi interventiotimenpiteistä ja kaikista muista yhteisessä järjestelyssä määrätystä markkinoiden sääntelytoimenpiteistä.
- 59 Tämän tyyppistä jäsenvaltion perustaman elimen markkinoilla harjoittamaa toimintaa, joka ei ole yhteisön säännöstön määräysten mukaista, ei voida perustella erityisillä kansallisen tai alueellisen talouspolitiikan tavoitteilla, koska yhteisen markkinajärjestelyn tehtävänä on nimenomaan, kuten asetuksen (ETY) N:o 2759/75 kolmannesta perustelukappaleesta ilmenee, tällaisten

tavoitteiden saavuttaminen yhteisössä koko yhteisön kannalta hyväksyttävien edellytyksin ja ottaen huomioon kaikkien sen alueiden tarpeet.

- 60 Jäsenvaltion, alueellisten viranomaisten tai jäsenvaltion valtuuttamien viranomaisten puuttuminen markkinamekanismeihin millä muulla tavalla tahansa kuin niillä interventioitoimenpiteillä, joista yhteisön asetuksessa nimenomaisesti säädetään, saattaa estää yhteisen markkinajärjestelyn toiminnan ja tuottaa joillekin tuottaja- tai kuluttajaryhmille perusteettomia etuja muiden jäsenvaltioiden tai muiden yhteisön taloudessa toimivien ryhmien kustannuksella.
- 61 Boardin tältä osin esittämää perustelua, jonka mukaan sen hintapolitiikka perustuu markkinakehitykseen eikä näin ollen aiheuta mitään häiriöitä asetuksen mukaiseen hinnanmuodostukseen, ei voida hyväksyä.
- 62 Kyseinen seikka ei mitenkään kumoa sitä tosiasiaa, että riidanalaisen kansallisen säännösten vaikutuksesta tuottajat saatetaan Boardista täysin riippuvaiseen asemaan ja näitä estetään pääsemästä markkinoille perustamissopimuksessa ja sen nojalla toteutetussa yhteisessä järjestelyssä määrätyin edellytyksin.
- 63 Tältä osin on syytä tähdentää, että asetuksen (ETY) N:o 2759/75 2 artiklassa säädetään toimenpidokokonaisuudesta, jonka tarkoituksena on rohkaista tarjonnan markkinoiden vaatimuksiin mukauttamista helpottavien ammatillisten ja toimialojen aloitteiden tekemistä erityisesti edistämällä kyseisten tuotteiden tuotannon, jalostuksen ja kaupan pitämisen järjestäytymistä.
- 64 Kyseinen säännös mahdollistaa kuitenkin tällaisten toimenpiteiden käyttöönoton ainoastaan sellaisen yhteisön menettelyn yhteydessä, jonka tarkoituksena on taata yhteisön yleisen edun suojaaminen perustamissopimuksen 39 artiklassa vahvistettujen tavoitteiden mukaisesti.
- 65 Magistrate's Courtin esittämiin kysymyksiin on näin ollen vastattava, että jäsenvaltion lainsäädännön perusteella toteutettua kansallisen tai alueellisen tason markkinajärjestelmää, jota hallinnoi elin, jolla käytävissään olevien julkisten pakotteiden ansiosta on toimivalta valvoa kyseistä markkina-alaa tai osaa siitä toimenpitein, joihin sisältyy tuottajan kyseisessä elimessä rekisteröintiä koskevan vaatimuksen asettaminen edellytykseksi tavarann myynnille, kaiken muun kuin kyseiselle elimelle tai sen välityksellä ja sen vahvistaminen ehdoin toteutettavan myynnin kieltäminen ja tavarann muutoin kuin sen luvalla kuljettamisen kieltäminen, on pidettävä yhteensopimattomana sekä ETY:n

perustamissopimuksen 30 ja 34 artiklan että sianliha-alan yhteisestä markkinajärjestelystä annetun asetuksen (ETY) N:o 2759/75 vaatimusten kanssa.

- 66 Vastauksena Magistrate's Courtin esittämiin kysymyksiin on edelleen täsmennettävä, että kaikkia mainittuja säännöksiä ja määräyksiä sovelletaan sellaiseen ja että niissä näin ollen perustetaan yksilöille oikeuksia, joita jäsenvaltioiden tuomioistuinten on suojattava.
- 67 Tämä johtuu yhtäältä perustamissopimuksen 30 ja 34 artiklan luonteesta sinänsä, sekä toisaalta 189 artiklasta, jonka mukaan asetuksia "sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa".
- 68 Edellä esitetyn perusteella edellä täsmennetyt oikeusvaikutukset ovat toteutuneet liittymisasiakirjan ja erityisesti sen 2 ja 42 artiklan sekä 60 artiklan 1 kohdan mukaisesti kaikkialla Yhdistyneen kuningaskunnan alueella 1.2.1973 lukien.
- 69 Tältä osin tilannetta ei muuta se, että yksi *Pigs Marketing Schemes* osista, *Movement of Pigs Regulations*, on otettu käyttöön vuonna 1972 eli liittymissopimuksen allekirjoittamisen jälkeen, koska yhteisön oikeuden ensisijaisuus kansallisen oikeuden säännöksiin nähden pätee kyseisten säännösten ja määräysten antamisajankohdista riippumatta.
- 70 Magistrate's Court on esittänyt vielä yhden kysymyksen, joka koskee *Movement of Pigs Regulations*in soveltamisesta sikojen kuljetukseen aiheutuvia rajoituksia, pyrkien selvittämään, voisivatko kyseiset rajoitukset olla perusteltuja sen vuoksi, että ne helpottavat sen vilkkaan salakuljetuksen valvomista, jota Pohjois-Irlannin ja Irlannin tasavallan rajalla ilmeisesti harjoitetaan "vihreän punnan" kurssierojen ja niiden perusteella maksettavien valuutan tasausmaksujen vuoksi.
- 71 Myös Board on tähdentänyt tämän *Pigs Marketing Scheme*en liittyvän näkökohdan ja salakuljetuksen ehkäisemisen välistä yhteyttä.
- 72 Kuljetuskieltoa, joka on yhteensopimaton sekä jäsenvaltioiden välisen kaupan vapauden että sianliha-alan yhteisen markkinajärjestelyn kanssa, ei voida pitää perusteltuna sen vuoksi, että tällaisella rajoituksella saatetaan satunnaisesti helpottaa rajavalvontaa ja tiettyjen petosten torjuntaa.

- 73 Tällaiset väärinkäytökset voidaan poistaa, jollei poistamalla niiden valuuttoihin liittyvää syytä, ainoastaan yhteismarkkinoiden tavanomaisen toiminnan kanssa yhteensopivin keinoin.
- 74 Petoksen ehkäisemistä koskeviin näkökohtiin ei näin ollen voida vedota Magistrate's Courtissa riidan kohteena olevan järjestelmän perustelemiseksi.
- 75 Edellä esitetyn johdosta Magistrate's Courtin esittämiin perustamissopimuksen 85 ja 86 artiklan tulkintaa ja kyseisten määräysten ja 37 artiklan välistä suhdetta koskeviin kysymyksiin ei ole tarpeen vastata.

Oikeudenkäyntikulut

- 76 Yhteisöjen tuomioistuimelle huomautuksensa esittäneille Yhdistyneen kuningaskunnan hallitukselle ja Euroopan yhteisöjen komissiolle aiheutuneita oikeudenkäyntikuluja ei voida määrätä korvattaviksi.
- 77 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe Magistrate's Courtissa, County Armagh, vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kyseisen kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikuluista.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN

on ratkaissut Magistrate's Courtin, County Armagh, 19.9.1977 tekemällään päätöksellä ja 10.3.1978 päivätyssä asiakirjassa sille esittämät kysymykset seuraavasti:

- 1) Jäsenvaltion lainsäädännön perusteella toteutettua kansallisen tai alueellisen tason markkinajärjestelmää, jota hallinnoi elin, jolla käytettävissään olevien julkisten pakotteiden ansiosta on toimivalta valvoa kyseistä markkina-alaa tai osaa siitä toimenpitein, joihin sisältyy tuottajan kyseisessä elimessä rekisteröintiä koskevan vaatimuksen asettaminen edellytykseksi tavarann myynnille, kaiken muun kuin kyseiselle elimelle tai

sen välityksellä ja sen vahvistamin ehdoin toteutettavan myynnin kieltäminen ja tavaran muutoin kuin sen luvalla kuljettamisen kieltäminen, on pidettävä yhteensopimattomana sekä ETY:n perustamissopimuksen 30 ja 34 artiklan että sianliha-alan yhteisestä markkinajärjestelystä 29 päivänä lokakuuta 1975 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2759/75 vaatimusten kanssa.

- 2) ETY:n perustamissopimuksen 30 ja 34 artiklan määräyksiä ja asetuksen (ETY) N:o 2759/75 säännöksiä sovelletaan sellaisenaan ja niissä perustetaan yksilöille oikeuksia, joita jäsenvaltioiden tuomioistuinten on suojattava.
- 3) Edellä täsmennetyt oikeusvaikutukset ovat toteutuneet liittymisasiakirjan ja erityisesti sen 2 ja 42 artiklan sekä 60 artiklan 1 kohdan mukaisesti kaikkialla Yhdistyneen kuningaskunnan alueella 1.2.1973 lukien.

Kutscher

Mackenzie Stuart

Donner

Pescatore

Sørensen

O'Keeffe

Bosco

Julistettiin Luxemburgissa 29 päivänä marraskuuta 1978.

A. Van Houtte
kirjaaja

H. Kutscher
presidentti